

Peter Salaj et al. Poruchy hemostázy

Maxdorf: Praha 2017. 102 s. ISBN 978-80-7345-513-2

Monografie Petra Salaje, předního odborníka v oblasti hemofilie a jí podobných vrozených krvácivých stavech a problematice poruch krevního srážení vůbec, patří dnes k opět velmi oblíbeným a žádaným kapesním breviářům určitého problémového medicínského okruhu. Návod k rychlé orientaci a na to navazujícím opatřením patří vzhledem k mnohdy úzce zaměřenému, a přitom často závažnému či dokonce život ohrožujícímu klinickému problému k pomůckám, jež ocení široký okruh zdravotnických pracovníků.

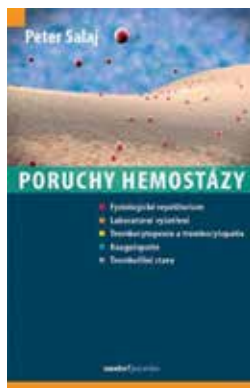
Problematika hemostázy je dnes velmi sofistikovaně propracovaným tématem a zorientovat se v ní s ohledem na vývoj poznatků a na ně navazující diagnostické a terapeutické výstupy není jednoduché, a zvláště ne pro ty, kteří nejsou přímo na tuto problematiku zaměřeni.

Zpracování monografie Poruchy hemostázy zahrnuje přehledné uspořádání celé brožury, vymezuje základní principy a poskytuje rychlý a pro počáteční klinickou orientaci užitečný návod. Je vidět, že ten, jenž problematiku dokonale ovládá, je schopen rozlišit významné a důležité aspekty a vymezit zestručnělý přehled, v němž se dá vcelku rychle zorientovat, a to i ve vypjaté chvíli kritických okamžiků.

Fyziologické poznámky velmi přiléhavě popisují koagulační systém včetně jeho kontrolních a regulačních mechanismů a přibližují i nejnovější dynamické poznatky o průběhu krevního srážení v celé jeho složitosti. Tato část je doplněna instruktivními obrázky.

Kapitola o laboratorní diagnostice dovoluje získat přehled o používaných testech krevního srážení a jejich interpretaci, které lze využít pro rychlou diagnostiku u lůžka nemocného. Pozornost je zde zaměřena na tromboelastografické, resp. trombometrické vyšetření a jeho interpretaci v podobě křivek odpovídajících některým významnějším poruchám.

Druhá kapitola rozebírá krvácivé stavy a rozděluje je podle systému, v němž dochází k poruše, která je vyvolává. První podkapitola pojednává tedy o poruchách

krevních destiček, na 25 stranách popisuje poruchy primární hemostázy spolu s diagnostickým doporučením i návrhem léčby. Sem je vložena i stať o diseminované intravaskulární koagulaci. Na dalších 20 stranách druhé podkapitoly je v tomtéž pojetí přiblížena problematika vrozených i získaných poruch plazmatického systému krevního srážení. V ní je prvořadá pozornost věnována hemofilii a také inhibitorům krevního srážení.

Třetí kapitola textu patří trombofilním stavům, ať již z vrozených či získaných příčin, a čtvrtá kapitola je věnována specifickému

pohledu na těhotenství z hlediska poruch hemostázy. Na závěr jsou uvedeny přehledy – faktorů krevního srážení, literatury, použitých zkratk, seznamu ilustrací a na samém závěru je uveden rejstřík hesel.

Text brožury je stručný, přehledný a výstižný. Sám bych přivítal podobně jako je v kapitole o poruchách krevních destiček přehled léčebných alternativ i podobný přehled v souvislosti s hemofilií, resp. krvácivými plazmatickými poruchami, ale uvědomuji si, že je zde nebezpečí rychlého „stárnutí“, neboť spektrum preparátů vykazuje vcelku živou obměnu a navíc zde v poslední době vystávají choulostivé problémy reminiscence komerčního využití některých – byť vědecky podložených – doporučení, a proto se zveřejňování dostupných léčivých přípravků v publikacích autoři dnes raději vyhýbají.

Závěrem lze říci, že nabízenou monografii jistě přivítá široký okruh odborných pracovníků, kteří se danou oblastí zdravotní péče zabývají, a věřím, že si monografie najde svoje místo, přispěje tak k zajištění a zkvalitnění potřebné péče o pacienty s poruchou krevního srážení a stane se účinným pomocníkem i v řešení závažných stavů včetně stavů s ohrožením života.

prof. MUDr. Miroslav Penka, CSc.

✉ penka.miroslav@fnbrno.cz

Oddělení klinické hematologie FN Brno, pracoviště Bohunice
www.fnbrno.cz

Doručeno do redakce 6. 9. 2017